

6.3 Arvioinnin kohteet

Arviointi kohdistuu oppilaan oppimiseen, työskentelyyn ja käyttäytymiseen. Luotettava arviointi edellyttää näiden osa-alueiden monipuolista havainnointia ja dokumentointia.

Oppiminen arvioinnin kohteena

Oppimisen arviointi sisältää opinnoissa edistymisen ja osaamisen tason arviointia sekä palautteen antamista niistä. Edistymistä tarkastellaan suhteessa aiempaan osaamiseen ja asetettuihin tavoitteisiin. Oppimisen edistymisen huolellinen seuranta on tarpeen koko perusopetuksen ajan, jotta opetuksen, ohjauksen ja tuen keinoin voidaan huolehtia siitä, että oppilaalla on edellytykset opinnoissa etenemiseen.

Osaamisen tasolla tarkoitetaan oppilaan eri tavoin osoittamaa osaamista suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ja arvioituna oppilaan suoritusten perusteella. Osaamisen tason arvioimiseksi oppilaan työn tuloksia tai suorituksia tarkastellaan mahdollisimman monipuolisesti. Tiedollisen ja taidollisen osaamisen tason arvioinnissa hyödynnetään valtakunnallisesti määriteltyjä arviointikriteerejä. Osaamisen kehittyminen nähdään koko perusopetuksen ajan vahvistuvana, kumuloituvana prosessina.

Oppilaita ohjataan sekä itsenäisesti että ryhmänä tarkastelemaan edistymistään ja työnsä tuloksia suhteessa tavoitteisiin ja niihin onnistumisen kriteereihin, joista on yhdessä keskustellen sovittu työtä aloitettaessa.

Työskentely arvioinnin kohteena

Oppilaiden työskentelytaitojen kehittäminen on yksi perusopetuksen keskeisistä tavoitteista. Opetuksessa tuetaan oppilaiden itsenäisen ja yhdessä työskentelyn taitoja. Työskentelytaitoihin sisältyvät myös taito suunnitella, säädellä ja arvioida omaa työtään, taito toimia vastuullisesti ja parhaansa yrittäen sekä taito toimia rakentavassa vuorovaikutuksessa.

Työskentelytaitoja harjoitellaan eri oppiaineissa, monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa ja koulun muussa toiminnassa. Opettajat ohjaavat oppilaita sekä yksilöinä että ryhmänä suunnittelemaan työtään ja käyttämään oppimista edistäviä työskentelytapoja. Oppilaita ohjataan myös tarkastelemaan suunnitelmien toteutumista sekä arvioimaan työskentelyn onnistumista ja siihen vaikuttaneita tekijöitä.

Työskentelyn arviointi on osa oppiaineissa tehtävää arviointia ja arvosanan muodostamista. Arviointi perustuu oppiaineiden ja monialaisten oppimiskokonaisuuksien tavoitteiden sisältämiin työskentelyn

tavoitteisiin. Työskentelyä koskeva monipuolinen palaute kaikissa opiskelutilanteissa edistää oppilaiden mahdollisuuksia tarkastella omaa työskentelyään ja kehittyä työskentelytaidoissa.

Käyttäytyminen arvioinnin kohteena

Käyttäytymisen ohjaus sekä käyttäytymiseen liittyvien tietojen ja taitojen opettaminen ovat osa koulun kasvatustehtävää. Oppilaita ohjataan ottamaan huomioon muut ihmiset ja ympäristö sekä noudattamaan yhteisesti sovittuja toimintatapoja ja sääntöjä. Heille opetetaan koulun erilaisissa vuorovaikutustilanteissa asiallista, tilannetietoista käyttäytymistä ja hyviä tapoja.

Käyttäytymistä arvioidaan ja oppilaille annetaan käyttäytymisestä ohjaavaa palautetta suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa käyttäytymiselle asetettuihin tavoitteisiin. (katso alapuolelle)

Käyttäytymisen tavoitteet perustuvat koulun kasvatustavoitteisiin, yhteisön toimintakulttuuria määrittäviin linjauksiin ja järjestyssääntöihin. Oppilailla ja huoltajilla tulee olla mahdollisuus osallistua koulun kasvatustavoitteita ja käyttäytymiselle asetettavia tavoitteita koskevaan keskusteluun ja tavoitteiden määrittelyyn.

Käyttäytymisen arvioinnissa erityisen tärkeä on huolehtia, että arviointi ei kohdistu oppilaan persoonaan, temperamenttiin eikä muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Käyttäytyminen arvioidaan todistuksissa omana kokonaisuutena, eikä se vaikuta oppiaineesta saatavaan arvosanaan tai sanalliseen arvioon. Päätö- ja erotodistukseen käyttäytymisen arviota ei merkitä.

(Ote perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista 2014)

Käyttäytymisen arviointi Pedersören kunnan opetussuunnitelman mukaan

Arvosana 8

on huomaavainen
käyttäytyy asiallisesti tunneilla ja välitunneilla
arvostaa omaa ja toisten työskentelyä
suhtautuu myönteisesti työskentely- ja elinympäristöön
suorittaa työnsä huolellisesti ja täsmällisesti
tulee ajoissa tunnille ja muihin tilaisuuksiin
huomioi turvallisuusmääräykset
noudattaa koulun järjestyssääntöjä
on rehellinen, totuudenmukainen ja luotettava

Olosuhteet jotka nostavat arvosanaa (9-10)

Oppilas

on joustava ja pystyy yhteistyöhön luokkakavereiden kanssa
vaikuttaa positiivisesti muihin luokassa
työskentelee aktiivisesti kouluviihtyvyyden- ympäristön kehittämiseksi
auttaa ja puolustaa muita (sosiaalinen tietoisuus)
osoittaa positiivista aloitteellisuutta ja yritteliäisyyttä

Olosuhteet jotka laskevat arvosanaa (7-4)

Oppilas

kiusaa
syyllistyy rikkomuksiin koulun järjestyssääntöjä vastaan
on epärehellinen, jää kiinni varkaudesta
häiritsee tietoisesti
on luvattomasti poissa koulusta
on epäasianmukainen
kiroilee; käyttää epäsiistiä kieltä, opettajia, henkilökuntaa ja kavereita kohtaan
väheksyy muiden työtä
kritisoi perusteettomasti ja valittaa, ”roskapuhetta muista”
jää kiinni tupakoinnista tai nuuskan käytöstä (hallussapidosta)
tuhoo välineitä ja omaisuutta
sotkee
tuo sopimattomia esineitä ja välineitä kouluun

Mitä enemmän rikkomuksia, sitä alemmaksi käyttäytymisen arvosana laskee.